

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 14

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την πΓΔΜ

Επιμέλεια:

Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Ομάδα Σύνταξης:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄,
Μ. Χαροκόπος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

Μάρτιος 2018

(α΄ 15ημερο)

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-ΔΕΗ: Τα Βαλκάνια προσφέρουν επενδυτικές ευκαιρίες	4
-Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας και πετρελαιικά προϊόντα, Δεκέμβριος 2017	4
-Προκήρυξη διαγωνισμών για εκσυγχρονισμό δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας	4
-Προδικαστική έρευνα για την παραχώρηση εκμετάλλευσης του ορυχείου χαλκού Kazandol	4
1.2 Τομέας κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	5
-Ασταθής η αγορά ακινήτων στην πΓΔΜ	5
-Απόκτηση ακινήτων από αλλοδαπό πολίτη ή εταιρεία στην πΓΔΜ	5
1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας	5
-Στο 6,3% ο δείκτης των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPLs) των Τραπεζών (Σεπτέμβριος 2017)	5
-Νομισματικές εξελίξεις στη πΓΔΜ, Ιανουάριος 2018	6
-Καταθέσεις και δάνεια του εταιρικού τομέα, Ιανουάριος 2018	6
-Καταθέσεις και δάνεια των νοικοκυριών, Ιανουάριος 2018	6
-Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας: Ήσσονος σημασίας οι κίνδυνοι στο τραπεζικό σύστημα	6
1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	7
-Αυξημένη κατά 18,7% η επιβατική κίνηση στα αεροδρόμια της πΓΔΜ, Ιανουάριος 2018	7
-Μεταφορές επιβατών με λεωφορεία, δ' τρίμηνο του 2017	7
-Δάνειο της EBRD για την αναβάθμιση του εθνικού οδικού δικτύου της πΓΔΜ	7
-Sugareski: Εξελίξεις στις ενεργειακές, οδικές και σιδηροδρομικές υποδομές	8
1.5 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας	8
-1600 αγρότες υπέβαλαν αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα IPARD 2	8
-Μικρής κλίμακας αρδευτικά συστήματα με χρηματοδότηση της ΕΕ	8
-Εμβολιασμός για τον περιορισμό της επιδημίας δερματοπάθειας των βοοειδών (LSD)	8
-Παραγωγή και πώληση δασικών ποικιλιών, κοπής ξυλείας και υπηρεσιών δασοκομίας, δ' τρίμηνο 2017	9
-Συνάντηση της τομεακής ομάδας εργασίας για την γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη (22.2.2018)	9
-Δείκτης τιμών εστίασης, Φεβρουάριος 2018	9
1.6 Τομέας Τουρισμού	10
Τουρισμός Ιανουάριος 2018	10
1.7 Τομέας Εμπορίου	10
-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος 2018	10
1.8 Τομέας Περιβάλλοντος & Υγείας	10
-Αναστολή άδειας λειτουργίας του ιδιωτικού νοσοκομείου Sante Plus	10
1.9 Τομέας Βιομηχανίας	10
-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία τον Ιανουάριο του 2018	10
-Συνάντηση ΠΘ κ. Zaen με εκπροσώπους εταιρείας ελληνικών συμφερόντων Mermereň Kombinat	11
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	11
-Μητρώο εξειδικευμένου προσωπικού της πΓΔΜ στο Οικονομικό Επιμελητήριο με την βοήθεια της ελβετικής "AF Consult"	11
-Δίίστανται οι εκτιμήσεις κυβέρνησης & αντιπολίτευσης για την πορεία της οικονομίας	11
-Πάνω από 50% αυξήθηκαν οι επιστροφές του ΦΠΑ προς επιχειρήσεις	12

2. Οικονομικές ειδήσεις	12
-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός ανά εργαζόμενο, Δεκέμβριος 2017	12
-Μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός ανά εργαζόμενο, Δεκέμβριος 2017	12
-16 εκατ. ευρώ σε προγράμματα και μέτρα για την απασχόληση το 2018	12
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	13
-Επίσκεψη ΠΘ πΓΔΜ Ζαεν στο Βερολίνο / Συνάντηση με Γερμανό Πρόεδρο Frank Walter Steinmeier	13
-Το ΔΝΤ διόρισε ως εκπρόσωπο στη πΔΓΜ τον κ. Sebastian Sosa	13
-Σαουδαραβική επιχειρηματική αποστολή σε πΓΔΜ	13
-Μέτρα anti-dumping από την Σερβία για παρεμπόδιση των σερβικών εισαγωγών αλεύρων στην πΓΔΜ	13
4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	14
-UNICEF: πΓΔΜ 2 ^η στην θνησιμότητα νεογνών στην Ευρώπη	14
-Διαβούλευση για το νομοσχέδιο των δημοσίων συμβάσεως με το Εμπορικό Επιμελητήριο του Stip	14
-Νέες συλλογικές συμβάσεις για τους δημοσίους υπαλλήλους στην πΓΔΜ	14
5. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	15
-«Mebel» Έκθεση επίπλων (Σκόπια, 27 Μαρτίου – 1 Απριλίου 2018)	15

Σημείωση: Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, να αναφέρεται η πηγή.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-ΔΕΗ: Τα Βαλκάνια προσφέρουν επενδυτικές ευκαιρίες

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας, κ. Μανώλης Παναγιωτάκης, μίλησε στο CNN Ελλάς για τον ηγετικό ρόλο που επιδιώκει η ΔΕΗ, και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ κ. Σταύρος Γούτσος έκανε ανάλογη αναφορά στο Φόρουμ Ενέργειας Αθηνών. Και οι δύο αναφέρθηκαν στο σημαντικό ρόλο των περιφερειακών αγορών, ιδίως στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μια ενιαία αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η περιφερειακή αγορά για την ΔΕΗ είναι τα Βαλκάνια και η Ιταλία, σύμφωνα με τον κ. Παναγιωτάκη, ο οποίος ανέφερε ότι η φιλοδοξία της ΔΕΗ είναι να συμβάλει στην κατασκευή και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και, από την άλλη πλευρά, με κατάλληλες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες για να γίνει ηγέτης στην αγορά, αξιοποιώντας το ισχυρό εμπορικό σήμα της ΔΕΗ, διεθνώς. Παράλληλα, ο κ. Γούτσος υπογράμμισε από την πλευρά του ότι η στρατηγική της ΔΕΗ είναι να προχωρήσει με επενδύσεις που θα έχουν προστιθέμενη αξία για την εταιρεία και τη χώρα. Ανέφερε ότι τα τελευταία έξι χρόνια η ΔΕΗ επένδυσε σχεδόν 5 δις ευρώ, εστιάζοντας στις ΑΠΕ, τη διασύνδεση των νησιών και την αναβάθμιση του δικτύου. Επιπλέον, έχει δημιουργήσει εμπορικές εταιρείες σε γειτονικές χώρες και αναζητώντας ευκαιρίες στις ξένες αγορές μέσω κοινών επιχειρήσεων, εξετάζει τις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Σημειώνεται ότι τον Ιούνιο 2015 δόθηκε στην ΔΕΗ η άδεια να ιδρύσει θυγατρική στη Βουλγαρία, η οποία έχει ως αντικείμενο την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας και το Σεπτέμβριο 2016, ίδρυσε θυγατρική στην Αλβανία. Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού στρατηγικού σχεδιασμού της, όπως αναφέρει η ΔΕΗ, η εταιρεία είναι πολύ κοντά στην απόκτηση του ομίλου EDS, ηγετική εταιρεία στον τομέα της εμπορίας και της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, στην πΓΔΜ. Επισημαίνεται ότι η EDS, η οποία ιδρύθηκε το 2012, έχει θυγατρικές στη Σερβία, τη Σλοβακία και το Κοσσυφοπέδιο, είναι μέλος του Χρηματιστηρίου Ηλεκτρισμού της Ουγγαρίας (HUPX) και κατέχει άδειες εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας στη Σερβία, το Κοσσυφοπέδιο, την Κροατία, τη Βουλγαρία και την Ουγγαρία.

-Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας και πετρελαϊκά προϊόντα, Δεκέμβριος 2017

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της πΓΔΜ, το Δεκέμβριο 2017, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών πρώτων υλών στη πΓΔΜ ήταν: 789.209 κ.κ.μ (nm³) φυσικού αερίου, 535.674 τόνοι άνθρακα και 99.083 τόνοι πετρελαϊκών προϊόντων. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με ποσοστό 75,2% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 97,4% του συνόλου η εθνική κατανάλωση άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

-Προκήρυξη διαγωνισμών για εκσυγχρονισμό δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Ο Διαχειριστής του Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της πΓΔΜ ('MEPSO') προέβη στην προκήρυξη τριών διαγωνισμών, οι οποίοι εντάσσονται στο πλαίσιο του έργου εκσυγχρονισμού του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας. Πρόκειται για έργο συνολικού προϋπολογισμού 40,5 εκατ. ευρώ, μέρος του οποίου θα καλυφθεί από δάνειο που θα χορηγήσει η EBRD στη 'MEPSO'. Περιλαμβάνει, δε, τον εκσυγχρονισμό υποσταθμών και εναέριων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την προμήθεια τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και συστημάτων επίβλεψης, ελέγχου και προστασίας. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να αρυσθείτε από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ – Σκοπίων στον ιστότοπο agora ως ακολούθως:

<http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/61410>

-Προδικαστική έρευνα για την παραχώρηση εκμετάλλευσης του ορυχείου χαλκού Kazandol

Η εισαγγελική αρχή ξεκίνησε προδικαστική έρευνα για να διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιήθηκαν ορισμένες από τις παραχωρήσεις για εξερεύνηση και εκμετάλλευση μεταλλικών ορυκτών πόρων στο νοτιοανατολικό τμήμα της χώρας. Σύμφωνα με τον τοπικό τύπο, πρόσθετα στοιχεία συλλέγονται σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο παραχωρήθηκε η εκμετάλλευσης χαλκού για το ορυχείο Kazandol.

1.2 Τομέας κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate

-Ασταθής η αγορά ακινήτων στην πΓΔΜ

Σύμφωνα με το «Global Property Guide», η αγορά ακινήτων της πΓΔΜ είναι ασταθής. Η μέση εθνική τιμή των κατοικιών μειώθηκε κατά 5,99% το προηγούμενο έτος, έως το β' τρίμηνο 2017, ενώ σε ετήσια βάση, παρουσίασε άνοδο της τάξης του 0,84%, σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Επίσης, σε τριμηνιαία βάση, οι τιμές των κατοικιών αυξήθηκαν ελαφρά κατά 0,13% κατά το τελευταίο τρίμηνο 2017. Φαίνεται ότι η αγορά ακινήτων της πΓΔΜ δεν έχει ανακάμψει πραγματικά, από την έναρξη της παγκόσμιας κρίσης και μετά. Οι τιμές των κατοικιών αυξήθηκαν ελαφρά κατά 1,19% το 2014 και 0,71% το 2015, αλλά μειώθηκαν και πάλι κατά 0,91% το 2016. Ως προς τις ενοικιάσεις ακινήτων οι τιμές των διαμερισμάτων των Σκοπίων φτάνουν, μέχρι και τα € 1.134 ανά τ.μ., κατά μέσο όρο.

-Απόκτηση ακινήτων από αλλοδαπό πολίτη ή εταιρεία στην πΓΔΜ

Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο στην πΓΔΜ, οι αλλοδαποί μπορούν ελεύθερα να αγοράζουν διαμερίσματα και κτίρια εφ' όσον τηρείται ο κανόνας της αμοιβαιότητας και κατόπιν έγκρισης από το εδω Υπουργείο Δικαιοσύνης. Εν συντομία, η διαδικασία της αγοραπωλησίας προβλέπει τα εξής: Τα ενδιαφερόμενα μέρη οφείλουν πρώτα να εξασφαλίσουν πιστοποιητικό βαρών του ακινήτου από το Υποθηκοφυλακείο. Παράλληλα, ο πωλητής θα πρέπει να έχει τίτλο ιδιοκτησίας και να έχει εγγράψει το ακίνητο στο τμήμα Κτηματολογίου. Στη συνέχεια ένας δικηγόρος θα πρέπει να προετοιμάζει ένα συμβόλαιο πώλησης, καθώς ο νόμος ορίζει ότι μόνο οι δικηγόροι μπορούν να συντάσσουν συμβάσεις πώλησης. Ο φόρος επί των πωλήσεων θα πρέπει να καταβληθεί στον Δήμο (πλαιότερα υποβάλλονταν στην Αρχή Δημόσιων Εσόδων). Οι φορολογικοί συντελεστές καθορίζονται και εισπράττονται από το Δήμο όπου βρίσκεται το ακίνητο. Η απόφαση για το ποσό του φόρου ακίνητης περιουσίας από τον Δήμαρχο θα πρέπει να ψηφιστεί και να εκδοθεί εντός 30 ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Αφού πραγματοποιηθεί η καταβολή των φόρων, η συμφωνία επαληθεύεται από συμβολαιογράφο, ο οποίος θα ενημερώσει το τμήμα Κτηματολογίου για την αλλαγή ιδιοκτησίας. Ένας δικηγόρος, ή ο ίδιος ο αγοραστής, θα πρέπει να υποβάλει στη συνέχεια αίτηση εγγραφής στο γραφείο κτηματολογίου για το νέο τίτλο ιδιοκτησίας. Η εγγραφή και η αίτηση για νέα πράξη τίτλου μπορεί να διαρκέσει έως και 30 ημέρες. Χρειάζονται κατά μέσο όρο 29 ημέρες για να ολοκληρωθούν οι ως άνω επτά διαδικασίες που απαιτούνται για την εγγραφή ενός ακινήτου στην πΓΔΜ. Επίσης, όσον αφορά στα οικοπέδα, οι αλλοδαποί πολίτες και εταιρείες μπορούν να κατέχουν άμεσα οικοπέδα με σκοπό την οικοδόμηση κτηρίων στην πΓΔΜ, σύμφωνα με το νόμο περί οικοδομών που εγκρίθηκε το 2008. Σύμφωνα με το εν λόγω νόμο, οι οικοδομήσιμες εκτάσεις πωλούνται μέσω δημοπρασίας. Επίσης, αλλοδαπά άτομα και εταιρείες μπορούν να μισθώσουν κρατική γη μέχρι και 99 χρόνια μέσω δημόσιας διαδικασίας υποβολής προσφορών.

Βλ. περισσότερα στον Επιχειρηματικό Οδηγό για την αγορά της πΓΔΜ του Γραφείου ΟΕΥ –Σκοπίων (κεφάλαιο Β1.4.) στο ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://www.agora.mfa.gr/infofiles/BG%202017%20v2%20%20mk.pdf>

1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας

-Στο 6,3% ο δείκτης των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPLs) των Τραπεζών (Σεπτέμβριος 2017)

Βάσει στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας, ο Δείκτης των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPLs) της πΓΔΜ διαμορφώθηκε σε 6,3% το Σεπτέμβριο 2017, σε σύγκριση με το 6,5% το προηγούμενο τρίμηνο. Τα στοιχεία για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ενημερώνονται ανά τρίμηνο και είναι διαθέσιμα από το Δεκέμβριο 2005 έως το Σεπτέμβριο 2017. Τα NPLs έφθασαν στο υψηλό επίπεδο 14,9% το Δεκέμβριο 2005 και το χαμηλότερο σημείο ρεκόρ 6,1% το Μάρτιο 2017. Τα μη εκτελούμενα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια προς χρηματοπιστωτικούς και μη χρηματοπιστωτικούς φορείς. Πριν από το 2009, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια κάλυπταν μόνο προπληρωμένα δάνεια. Από τον Μάρτιο του 2009 και έπειτα, τα στοιχεία περιλαμβάνουν καθυστερημένα δάνεια και δάνεια καθυστερημένα κατά 90 ημέρες ή περισσότερο. Στις τελευταίες αναφορές, το νομισματικό άθροισμα M2¹ της πΓΔΜ αυξήθηκε κατά 4,1% σε ετήσια βάση το Δεκέμβριο 2017. Τα αποθεματικά της πΓΔΜ

¹ Το M2 είναι νομισματικό μέγεθος το οποίο περιλαμβάνει το μέγεθος M1, δηλαδή τα νομίσματα και τα χαρτονομίσματα σε κυκλοφορία και άλλα ισοδύναμα χρημάτων που είναι εύκολα μετατρέψιμα σε μετρητά, συν τις βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές καταθέσεις στις τράπεζες και τα ταμεία χρηματαγοράς 24 ωρών.

υπολογίστηκαν στα 2,5 δισ. δολάρια το Δεκέμβριο 2017. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα ανήλθαν σε 3,3 μήνες εισαγωγής το Νοέμβριο 2017. Η Εγχώρια Πίστη της χώρας έφθασε 6,2 δισ. δολάρια το Δεκέμβριο 2017, αντιπροσωπεύοντας αύξηση 9,8% σε ετήσια βάση.

-Νομισματικές εξελίξεις στη πΓΔΜ, Ιανουάριος 2018

Τον Ιανουάριο 2018, σημειώθηκε μηνιαία μείωση της τάξεως του 1,2% του δείκτη ποσότητας ευρύτερου χρήματος (νομισματικό αθροιστικό M4), η οποία ήταν επίσης η συνήθης κίνηση τα προηγούμενα χρόνια. Η μείωση εξηγείται κυρίως από τις εποχιακές εξελίξεις στις καταθέσεις όψεως και στην κυκλοφορία του νομίσματος, οι οποίες αντισταθμίστηκαν μόνο εν μέρει από τη μέτρια αύξηση στις μακροπρόθεσμες καταθέσεις. Σε ετήσια βάση, το ευρύ χρήμα αυξήθηκε κατά 5,3% (ίδια με τον ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης από τον περασμένο Δεκέμβριο), όπου οι καταθέσεις όψεως και οι μακροπρόθεσμες καταθέσεις είχαν τη μεγαλύτερη συνεισφορά στην ανάπτυξη και σε μικρότερο βαθμό το νόμισμα σε κυκλοφορία, σε σύγκριση με τη μείωση των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων. Το σύνολο των καταθέσεων σημείωσε μηνιαία πτώση 0,9% τον Ιανουάριο τ.ε., κυρίως λόγω της μείωσης των εταιρικών καταθέσεων. Σε ετήσια βάση, οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 5,2%, κυρίως λόγω της αύξησης των καταθέσεων των νοικοκυριών (71,5% του συνόλου των καταθέσεων). Τον Ιανουάριο τ.ε., τα συνολικά δάνεια σημείωσαν μείωση κατά 1,3% σε μηνιαία βάση, σε συνθήκες όπου η μείωση του δανεισμού στον εταιρικό τομέα υπερέβη εντελώς τη μηνιαία αύξηση των δανείων στον τομέα των νοικοκυριών. Αναλύοντας σε ετήσια βάση, ο ρυθμός αύξησης των δανείων κατά 6,1% (74,7%), οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δανείων που χορηγήθηκαν στον τομέα των νοικοκυριών (89,4%).

-Καταθέσεις και δάνεια του εταιρικού τομέα, Ιανουάριος 2018

Η πτωτική μηνιαία μεταβολή των συνολικών καταθέσεων των εταιρειών κατά 3,6% οφείλεται εξ ολοκλήρου στη μείωση των καταθέσεων σε δηνάρια, κυρίως καταθέσεις όψεως και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις. Από την άλλη πλευρά, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων είναι 2,5% και οφείλεται κυρίως στην αύξηση της ζήτησης των καταθέσεων και των μακροπρόθεσμων καταθέσεων, σε σύγκριση με τη μείωση των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων. Τον Ιανουάριο τ.ε., τα εταιρικά δάνεια παρουσίασαν μηνιαία πτώση 3,1%, ενώ σε ετήσια βάση σημείωσαν αύξηση 2,9%. Τα δάνεια που χορηγήθηκαν σε δηνάρια συνέβαλαν κατά κύριο λόγο στις μηνιαίες και ετήσιες μεταβολές.

-Καταθέσεις και δάνεια των νοικοκυριών, Ιανουάριος 2018

Τον Ιανουάριο τ.ε., οι συνολικές καταθέσεις των νοικοκυριών μειώθηκαν κατά 0,4% σε μηνιαία βάση, κυρίως λόγω της καθοδικής μεταβολής της ζήτησης των καταθέσεων, υπό συνθήκες όπου οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες καταθέσεις, σε δηνάρια και σε ξένο νόμισμα, σημειώνουν μηνιαία αύξηση. Σε ετήσια βάση, ο ρυθμός ανάπτυξης είναι 5,5%, όποτε κατανέμεται μεταξύ των συνιστωσών του δηναρίου και του ξένου νομίσματος, με μεγαλύτερο ποσοστό στην ανάπτυξη (60,9%) να αποδίδεται στις καταθέσεις σε δηνάρια. Τον Ιανουάριο τ.ε., τα συνολικά δάνεια των νοικοκυριών σημείωσαν μηνιαία και ετήσια άνοδο 0,8% και 9,7%, αντίστοιχα, όπου η αυξημένη δανειακή δραστηριότητα πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο με τοποθετήσεις σε δηνάρια. Αναλύοντας με βάση το σκοπό που χορηγήθηκαν τα δάνεια σε ιδιώτες, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης στην πιο κοινή κατηγορία καταναλωτικών δανείων ήταν 11,3% τον Ιανουάριο τ.ε., χωρίς μεταβολές σε μηνιαία βάση. Τα στεγαστικά δάνεια παρουσίασαν μηνιαία και ετήσια αύξηση 1,1% και 15,2% αντίστοιχα. Τον πρώτο μήνα του έτους, τα δάνεια αυτοκινήτων και τα δάνεια με πιστωτικές κάρτες σημείωσαν μηνιαία υποχώρηση 1,4% και 0,3%, αντίστοιχα, εν μέσω ταυτόχρονης ετήσια μείωσης κατά 1,7% και 0,6% αντίστοιχα. Επιπλέον, αυτό το μήνα οι υπεραναλήψεις σημείωσαν μηνιαία και ετήσια αύξηση 10,1% και 4,2% αντίστοιχα, ενώ τα δάνεια που εγκρίθηκαν σε άλλη βάση παρουσίασαν μηνιαία και ετήσια μείωση 1,2% και 1,6% αντίστοιχα.

-Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας: Ήσσανος σημασίας οι κίνδυνοι στο τραπεζικό σύστημα

Πραγματοποιήθηκε την 5 Φεβρουαρίου τ.ε. η πέμπτη συνάντηση της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, η οποία συγκαλείται στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Στην συνεδρίαση συμμετείχαν ο Υπουργός Οικονομικών κ. Dragan Todorovski, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας κ. Dimitar Bogov, καθώς και ανώτεροι υπάλληλοι από τα δύο θεσμικά όργανα. Στη εν λόγω συνεδρίαση, η επιτροπή αντάλλαξε πληροφορίες σχετικά με τις τρέχουσες εξελίξεις στο τραπεζικό σύστημα της πΓΔΜ, όπως ορίζεται στο μνημόνιο συνεργασίας για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και τη διαχείριση της χρηματοπιστωτικής κρίσης στη πΓΔΜ. Σύμφωνα με σχετικό δελτίο τύπου

της Κεντρικής Τράπεζας, η επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι κίνδυνοι στο τραπεζικό σύστημα είναι ήσσονος σημασίας. Η βραχύβια αστάθεια που προκλήθηκε από την εγχώρια πολιτική αναταραχή τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2016 έχει ξεπεραστεί εντελώς. Οι τράπεζες με υψηλή κεφαλαιοποίηση και ρευστότητα είναι σταθερές και ανθεκτικές στις κρίσεις. Η επιτροπή παρουσίασε τις βασικές αρχές της οδηγίας της Ε.Ε. για την ανάκαμψη των τραπεζών και την επίλυση των διαφορών, συζητώντας τους όρους για την εφαρμογή της στη πΓΔΜ, καθώς και τις δυνατότητες διορισμού αρχής επίλυσης διαφορών. Επίσης, συζητήθηκε η αύξηση του δανεισμού από χρηματοπιστωτικές εταιρείες.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Αυξημένη κατά 18,7% η επιβατική κίνηση στα αεροδρόμια της πΓΔΜ, Ιανουάριος 2018

Σύμφωνα με δελτίο τύπου του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, ο αριθμός των επιβατών που πέρασε από τα δύο αεροδρόμια της πΓΔΜ - στα Σκόπια και στην Οχρίδα - τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους έφτασε τα 151.381 άτομα. Πρόκειται για αύξηση της κυκλοφορίας επιβατών κατά 18,7% σε σύγκριση με τον Ιανουάριο 2017. Ειδικότερα, στο αερολιμένα των Σκοπίων, τον περασμένο μήνα, καταγράφηκαν 145.592 επιβάτες, αριθμός αυξημένος κατά 18,3% σε σχέση με τον περασμένο Ιανουάριο, όταν ο αριθμός των επιβατών ήταν 123.118. Η κίνηση των επιβατών μέσω του αεροδρομίου της Οχρίδας αυξήθηκε κατά 30,8% σε σχέση με τον περασμένο Ιανουάριο.

-Μεταφορές επιβατών με λεωφορεία, δ' τρίμηνο του 2017

Σύμφωνα με στοιχεία της εδώ Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το δ' τρίμηνο του 2017, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2016, ο συνολικός αριθμός επιβατών που μεταφέρονται οδικώς μειώθηκε κατά 5,9%. Λαμβάνοντας υπόψη το είδος των μεταφορών, ο αριθμός των επιβατών που μεταφέρονται με αστικές συγκοινωνίες μειώθηκε κατά 8,8% και στις προαστικές μεταφορές κατά 3,1%, ενώ στις εθνικές μεταφορές αυξήθηκε κατά 2,6% και στις διεθνείς μεταφορές κατά 9,5%.

Σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2017, ο συνολικός αριθμός των μεταφερόμενων επιβατών αυξήθηκε κατά 22,4%. Λαμβάνοντας υπόψη το είδος των μεταφορών, ο αριθμός των επιβατών που μεταφέρονται με αστικές συγκοινωνίες αυξήθηκε κατά 27,2% και στις προαστικές μεταφορές κατά 25,9%, ενώ στις εθνικές μεταφορές μειώθηκε κατά 6,1% και στις διεθνείς μεταφορές κατά 29,2%.

Το δ' τρίμηνο 2017, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2016, ο συνολικός αριθμός επιβατοχιλιομέτρων στις οδικές μεταφορές επιβατών αυξήθηκε κατά 4,4%. Σύμφωνα με το είδος των μεταφορών, ο αριθμός των επιβατοχιλιομέτρων στις αστικές συγκοινωνίες μειώθηκε κατά 16,2% και στις εθνικές μεταφορές κατά 4,5%, ενώ στις προαστικές μεταφορές αυξήθηκε κατά 13,6% και στις διεθνείς μεταφορές κατά 28,0%. Σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2017, ο συνολικός αριθμός επιβατικών χιλιομέτρων μειώθηκε κατά 3,0%. Σύμφωνα με το είδος των μεταφορών, ο αριθμός των επιβατικών χιλιομέτρων στις αστικές συγκοινωνίες αυξήθηκε κατά 17,9% και στις προαστικές μεταφορές κατά 24,0%, ενώ στις εθνικές μεταφορές μειώθηκε κατά 7,5% και στις διεθνείς μεταφορές κατά 23,9%.

-Δάνειο της EBRD για την αναβάθμιση του εθνικού οδικού δικτύου της πΓΔΜ

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) ανακοίνωσε (26.2.2018) τη χορήγηση δανείου ύψους 86 εκατ. ευρώ στη Δημόσια Επιχείρηση Εθνικών Οδών της πΓΔΜ (PESR) για την αναβάθμιση του εθνικού οδικού δικτύου. Σύμφωνα με το δελτίο τύπου της EBRD, με το εν λόγω δάνειο θα χρηματοδοτηθεί η αναβάθμιση 26 τμημάτων του εθνικού οδικού δικτύου, συνολικής έκτασης άνω των 400 χλμ.. Οι χρηματοδοτούμενες εργασίες αφορούν σε επισκευή των υφιστάμενων οδοστρωμάτων, ανανέωση των διαγραμμίσεων και βελτίωση της σήμανσης. Το προαναφερθέν ποσό αποτελεί τη δεύτερη δόση δανείου, συνολικού ύψους 181 εκατ. ευρώ, που χορηγεί η EBRD στην PESR με στόχο τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην πΓΔΜ. Πέραν του εκσυγχρονισμού των οδικών υποδομών, το εν λόγω επενδυτικό πρόγραμμα της EBRD περιλαμβάνει επίσης την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και τη βελτίωση των εθνικών προτύπων στον τομέα της οδικής ασφάλειας. Η EBRD έχει επενδύσει, μέχρι σήμερα, 1.641 δισ. ευρώ σε 109 έργα στην πΓΔΜ. Το ενεργό χαρτοφυλάκιο έργων της έχει συνολική αξία 703 εκατ. ευρώ και περιλαμβάνει 46 έργα, εξ αυτών το μακράν μεγαλύτερο ποσοστό (78%) αφορά σε υποδομές.

-Sugareski: Εξελίξεις στις ενεργειακές, οδικές και σιδηροδρομικές υποδομές

Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών της πΓΔΜ, κ. Sugareski ενημέρωσε, με συνέντευξή του στον εδώ ραδιοφωνικό σταθμό 'Radio Slobodna Evropa' για την πρόοδο των έργων ενεργειακών, οδικών και σιδηροδρομικών υποδομών στην πΓΔΜ. Σύμφωνα με τον Υπουργό, το δίκτυο μεταφοράς φυσικού αερίου της πΓΔΜ αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί πλήρως έως το 2020 και να καλύπτει, βάσει του υφιστάμενου σχεδιασμού, όλους τους Δήμους της χώρας, οι οποίοι θα πρέπει να μεριμνήσουν για την κατασκευή του δικτύου διανομής. Σήμερα, δίκτυο διανομής φυσικού αερίου διαθέτουν μόνον οι Δήμοι Κουμάνοβο και Στρούμιτσας, ενώ σχεδιάζεται η αεριοδότηση και του Štip. Ερωτηθείς για τις διασυνδέσεις φυσικού αερίου της πΓΔΜ με Ελλάδα και Βουλγαρία, ο Υπουργός δήλωσε ότι τα σχετικά έργα σχεδιάζεται να ξεκινήσουν εντός του τρέχοντος έτους. Ως προς τις οδικές υποδομές, αναφερόμενος στο τμήμα Smoknica - Demir Karija του αυτοκινητοδρόμου Βορρά - Νότου («Φιλίας») της πΓΔΜ (τμήμα του Διαδρόμου Χ), ο κ. Sugareski εξέφρασε την εκτίμηση ότι, εφ' όσον η έκθεση του τεχνικού ελέγχου είναι θετική, το έργο θα παραδοθεί στα μέσα Απριλίου 2018. Όσον αφορά στη σιδηροδρομική σύνδεση με τη Βουλγαρία (για τμήμα της οποίας η πΓΔΜ εξασφάλισε χρηματοδοτική στήριξη ύψους 70 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της Συνόδου Κορυφής Δυτικών Βαλκανίων, στην Τεργέστη, 12.07.2017), ο Υπουργός ανέφερε ότι η κυβέρνηση λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την επίτευξη των διαδικασιών, ώστε το έργο να είναι έτοιμο έως το 2025, σύμφωνα με την ισχύουσα προθεσμία. Το έργο της σιδηροδρομικής σύνδεσης της πΓΔΜ με τη Βουλγαρία είχε ξεκινήσει το 1993 και μετά από μία μακρά περίοδο στασιμότητας επανενεργοποιήθηκε το 2014, οπότε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) ενέκρινε τη χορήγηση δανείου ύψους 145 εκατ. ευρώ για την υλοποίησή του.

1.5 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας

-1600 αγρότες υπέβαλαν αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα IPARD 2

Υπεγράφησαν οι πρώτες τέσσερις (4) συμφωνίες για τη αξιοποίηση χρημάτων από το πρόγραμμα IPARD 2. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας πρόσκλησης, περισσότεροι από 1.600 αγρότες υπέβαλαν αίτηση και δεν είναι ακόμη γνωστό, πόσοι από αυτούς θα λάβουν επιχορηγήσεις από τα ευρωπαϊκά ταμεία.

-Μικρές κλίμακας αρδευτικά συστήματα με χρηματοδότηση της ΕΕ

Αρδευτικά συστήματα φιλικά προς το περιβάλλον θα κατασκευαστούν σε έξι έως οκτώ τοποθεσίες σε 300 εκτάρια, μέσω έργου που χρηματοδοτείται από την ΕΕ. Τα αρδευτικά συστήματα χαμηλού κόστους επιδιώκουν να συμβάλλουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα, στη διατήρηση των γεωργικών εισοδημάτων και στην άμβλυση των δυσμενών επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος στη γεωργία. Σύμφωνα με τον Υπουργό Γεωργίας κ. Ljupco Nikolovski η κατάσταση του συστήματος άρδευσης δεν είναι ικανοποιητική. Όπως ανέφερε, σε ορισμένες περιοχές τα αρδευτικά συστήματα δεν λειτουργούν και καταστρέφονται και ως εκ τούτου είναι επείγουσα η ανάγκη αποκατάστασης και κατασκευής νέων. Η ΕΕ δήλωσε ότι, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, η γεωργία είναι ένας από τους τομείς που είναι ευάλωτοι στην αλλαγή του κλίματος και η γεωργική πολιτική πρέπει να στοχεύει στην προστασία της γεωργίας και της εκτροφής βοοειδών από τους κινδύνους. Αναμένεται ότι οι ξηρασίες θα επηρεάσουν όλες τις γεωργικές περιοχές, πράγμα που σημαίνει μεγάλες απώλειες για τους αγρότες. Σύμφωνα με τον κ. Virve Vimragi, Επικεφαλής του τμήματος επιχειρησιακών υποθέσεων της αντιπροσωπείας της ΕΕ στα Σκόπια, ένα από τα μέτρα είναι να δοθεί πρόσβαση στην άρδευση των γεωργικών περιοχών που θα επηρεαστούν περισσότερο από την αλλαγή του κλίματος. Προβλέπεται η ανάπτυξη μελέτης τεκμηρίωσης για τα αρδευτικά συστήματα για τα οποία έχουν παρασχεθεί κεφάλαια ύψους € 1,7 εκατ. Ενώ η κατασκευή θα πραγματοποιηθεί με ήδη χορηγηθέντα κεφάλαια από το πρόγραμμα IPA 2015.

-Εμβολιασμός για τον περιορισμό της επιδημίας δερματοπάθειας των βοοειδών (LSD)

Οι επιδημίες ασθένειας του δέρματος των βοοειδών στην περιοχή των Βαλκανίων μειώθηκαν δραματικά κατά 95% από 7.483 κρούσματα το 2016 σε 385 το 2017. Τα στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι ο εμβολιασμός των βοοειδών - που συνεστήθη από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) το 2016 - είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος να περιορίσει την ασθένεια. Μια νέα έκθεση που δημοσιεύθηκε από την EFSA παρέχει ενημέρωση σχετικά με την εμφάνιση της δερματοπάθειας των βοοειδών (LSD: Lumpy skin disease) και την αποτελεσματικότητα του εμβολιασμού. Αναλύει, επίσης, τους παράγοντες κινδύνου για τη διάδοσή του στη ΝΑ Ευρώπη. Η έκθεση βασίζεται σε δεδομένα που συλλέχθηκαν από τις πληγείσες χώρες και τα άτομα που

βρίσκονται σε κίνδυνο. Ωστόσο, ο κ. Alessandro Broglia, ένας κτηνίατρος της EFSA, προειδοποίησε ότι ακόμη και αν ο αριθμός των εστιών έχει μειωθεί σημαντικά, η ασθένεια δεν έχει εξαλειφθεί ακόμη από την περιοχή και επομένως χρειάζεται επαγρύπνηση. Το 2017 τα περισσότερα κρούσματα - 379 - αναφέρθηκαν σε περιοχές της Αλβανίας, όπου το πρόγραμμα εμβολιασμού δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί. Λίγες εστιές εμφανίστηκαν αλλού, με δύο κρούσματα στην Ελλάδα και τέσσερα στην πΓΔΜ. Ένας από τους παράγοντες που ευθύνονται για τη διάδοση της δερματοπάθειας των βοοειδών (LSD) είναι η αύξηση του αριθμού των εντόμων που μεταδίδουν τη νόσο, ως αποτέλεσμα των υψηλότερων θερμοκρασιών. Οι ειδικοί κατέληξαν, επίσης, στο συμπέρασμα ότι στην Ελλάδα ο κίνδυνος μόλυνσης είναι έξι φορές υψηλότερος, μεταξύ των εκτρεφόμενων ζώων που έχουν πρόσβαση στον υπαίθριο χώρο, από ό, τι σε εκείνα που φυλάσσονται σε εσωτερικούς χώρους. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η πρώτη ομάδα ζώων είναι πιο εκτεθειμένη στη μετάδοση της ασθένειας μέσω των εντόμων. Η συνεργασία και η δέσμευση των χωρών που συμμετέχουν στη συλλογή δεδομένων ήταν κρίσιμης σημασίας για την έκθεση. Η EFSA χρησιμοποίησε δεδομένα που παρείχαν η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Κροατία, η πΓΔΜ, η Ελλάδα, το Μαυροβούνιο, Σερβία, η Τουρκία, καθώς και το Κοσσυφοπέδιο.

-Παραγωγή και πώληση δασικών ποικιλιών, κοπής ξυλείας και υπηρεσιών δασοκομίας, δ' τρίμηνο 2017
Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της πΓΔΜ, η συνολική εμπορική παραγωγή ξυλείας στα κρατικά δάση κατά το δ' τρίμηνο του 2017, σε σύγκριση με το δ' τρίμηνο του 2016, αυξήθηκε κατά 7,7%. Παρατηρήθηκε αύξηση στην παραγωγή κορμών κωνοφόρων ειδών, εξορυκτικού ξύλου κωνοφόρων ειδών, καυσόξυλων κωνοφόρων και πλατύφυλλων ειδών και άλλου ακατέργαστου ξύλου, συμπεριλαμβανομένων των τεμαχισμένων ξύλινων πόλων και πασσάλων. Υπήρξε μείωση της παραγωγής ξυλείας εξόρυξης πλατύφυλλων ειδών, άλλων στρογγυλών δένδρων κωνοφόρων και πλατύφυλλων ειδών και ξύλου από κωνοφόρα είδη.

-Συνάντηση της τομεακής ομάδας εργασίας για την γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη (22.2.2018)

Στις 22 Φεβρουαρίου 2018 πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας, Δασών και Υδάτινων Πόρων της πΓΔΜ συνάντηση της Τομεακής Ομάδας Εργασίας για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Σκόπια, των ξένων δωρητών, των ΜΚΟ, της Κοινωνίας των Πολιτών και Οικονομικοί και Εμπορικοί Σύμβουλοι των εδώ Πρεσβειών και Εθνικών Αντιπροσωπειών. Στη συνάντηση συζητήθηκαν οι κύριες προοπτικές και προκλήσεις, καθώς και οι μελλοντικές πολιτικές για τη γεωργική και αγροτική ανάπτυξη. Ο Υπουργός Γεωργίας, Δασών και Διαχείρισης των Υδάτων, κ. Ljupco Nikolovski, παρουσίασε τις βασικές προοπτικές στους τομείς της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, της διατροφής και της φυτοϋγειονομικής πολιτικής στη πΓΔΜ. Σύμφωνα με τον κ. Υπουργό, δεδομένου ότι η γεωργία και η ανάπτυξη της υπαίθρου αποτελούν μία από τις βασικές προτεραιότητες, στόχος της κυβέρνησης της πΓΔΜ είναι να επικεντρωθεί στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της γεωργικής παραγωγής και της αειφόρου ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών. Υπογράμμισε τη σημασία της ενίσχυσης των προοπτικών συνεργασίας με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς στη χώρα, καθώς και με τους διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς, με στόχο τη βελτίωση της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης. Όπως ανέφερε ο κ. Nikolovski απαιτείται ένας ολοκληρωμένος μηχανισμός συνεργασίας, μέσω του οποίου θα εντοπίζονται τα προβλήματα, οι ανάγκες και οι κοινές προσπάθειες για την ανάπτυξη του γεωργικού τομέα και την αναβάθμιση των ικανοτήτων. Από την συζήτηση προέκυψε ότι είναι απαραίτητο να καθοριστεί ένα σαφές χρονοδιάγραμμα. Σε αυτή τη διαδικασία, οι χορηγοί πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στον εντοπισμό των σημαντικών περιοχών, προκειμένου να αποφευχθούν οι αλληλοεπικαλύψεις. Ακολούθησαν παρουσιάσεις από διάφορα τμήματα του Υπουργείου, όπου εκπρόσωποι των διαφόρων Διευθύνσεων ενημέρωσαν για τις υπάρχουσες στρατηγικές, τα προγράμματα και τις ανάγκες εκάστου τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, φυτοϋγειονομία, δασοκομία, διαχείριση των υδάτων κ.α). Στο τέλος διεξήχθη ανοιχτή συζήτηση μεταξύ των παρευρισκόμενων, των εκπροσώπων της Σουηδικής και Ελβετικής Πρεσβείας που είναι μακρόχρονοι εταίροι αναπτυξιακής συνεργασίας στη πΓΔΜ, ιδιαίτερα στον τομέα της γεωργίας, των εκπροσώπων της Παγκόσμιας Τράπεζας, της γερμανικής τράπεζας KfW, του UNDP και του USAID και άλλων διεθνών και εγχώριων οργανισμών, οι οποίοι θα συμμετάσχουν στις περαιτέρω εργασίες της εν λόγω τομεακής ομάδας εργασίας.

-Δείκτης τιμών εστίασης, Φεβρουάριος 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της εδώ Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών εστίασης το Φεβρουάριο 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο 2018, παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο. Συγκρίνοντας ανά ομάδες υπηρεσιών, σημειώθηκε αύξηση του δείκτη αλκοολούχων ποτών κατά 0,1%. Ο δείκτης τιμών εστίασης τον Φεβρουάριο

2018, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 1,2%. Ο αθροιστικός δείκτης τιμών εστίασης για την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2018, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 1,2%, ενώ σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2017, αυξήθηκε κατά 0,2%.

1.6 Τομέας Τουρισμού

Τουρισμός Ιανουάριος 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο αριθμός των τουριστών τον Ιανουάριο 2018 ήταν 49.347 και ο αριθμός διανυκτερεύσεων των τουριστών ήταν 107.324. Ο αριθμός των τουριστών τον Ιανουάριο 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο 2017, αυξήθηκε κατά 14,2% και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε με 22,1%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών τον Ιανουάριο 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο 2017, αυξήθηκε κατά 5,0%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 20,9%. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών τον Ιανουάριο 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο 2017, αυξήθηκε κατά 11,2%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων από ξένους τουρίστες αυξήθηκε κατά 32,0%. Τον Ιανουάριο 2018, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ο αριθμός των τουριστών μειώθηκε κατά 4,4% και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 3,5%.

1.7 Τομέας Εμπορίου

-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος 2018

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγομένων αγαθών από τη πΓΔΜ τον Ιανουάριο του 2018 ανήλθε σε 25.873.897 χιλ. δηνάρια, αύξηση 27,8% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών κατά την ίδια περίοδο ήταν 34.455.998 χιλ. δηνάρια, ή 24,2% περισσότερο από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα τον Ιανουάριο 2018 ήταν 8.582.101 χιλ. δηνάρια. Η κάλυψη των εισαγωγών από τις εξαγωγές τον Ιανουάριο 2018 ήταν 75,1%. Το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν δείχνει ότι στις εξαγωγές τα σημαντικότερα προϊόντα αφορούν καταλύτες με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων ως δραστική ουσία, σύνολα καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σύνολα καλωδίων των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, τμήματα του καθίσματα της υποομάδας 821.1 και ενδύματα. Στις εισαγωγές, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι η πλατίνα και τα κράματα λευκοχρυσού, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης, πετρελαϊκά έλαια και έλαια από ασφαλικά ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα), πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβες, μη επιστρωμένα, επικαλυμμένα ή επικαλυμμένα και άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνας και των κραμάτων αυτών, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης. Τον Ιανουάριο 2018, σύμφωνα με το συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της πΓΔΜ ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Ελλάδα, η Βουλγαρία και η Σερβία.

1.8 Τομέας Περιβάλλοντος & Υγείας

-Αναστολή άδειας λειτουργίας του ιδιωτικού νοσοκομείου Sante Plus

Το Υπουργείο Υγείας της πΓΔΜ ανέστειλε την άδεια λειτουργίας του ιδιωτικού νοσοκομείου (μαιευτική κλινική) τουρκικών συμφερόντων «Sante Plus», βάσει της έκθεσης της επιτροπής που έχει επιφορτιστεί να διερευνήσει τις συνθήκες λειτουργίας στο υγειονομικό ίδρυμα, στο οποίο πέθανε, πρόσφατα, μια γυναίκα 31 ετών.

1.9 Τομέας Βιομηχανίας

-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία τον Ιανουάριο του 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της εδώ στατιστικής υπηρεσίας, οι διαχειριστές των επιχειρηματικών οντοτήτων έκριναν ότι ο δείκτης εμπιστοσύνης στη μεταποιητική βιομηχανία τον Ιανουάριο του 2018 είναι 0,1 εκατοστιαίες μονάδες χαμηλότερος από τον προηγούμενο μήνα και κατά 1,6 εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερος σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2017. Η κατάσταση με τον τρέχοντα όγκο παραγγελιών παραγωγής τον Ιανουάριο του 2018 είναι πιο ικανοποιητική σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, οι προσδοκίες για τον όγκο παραγωγής για τους επόμενους τρεις μήνες είναι επίσης πιο ικανοποιητικές και τα αποθέματα τελικών προϊόντων αυξήθηκαν

σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2017. Η εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης είναι πιο ικανοποιητική σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καθώς και σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2017. Ο αριθμός των εργαζομένων αναμένεται να αυξηθεί. Το μέσο ποσοστό χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρηματικών οντοτήτων τον Ιανουάριο του 2018 αυξήθηκε σε 66,5% της κανονικής χρήσης. Οι παράγοντες που είχαν τη μεγαλύτερη επιρροή στον περιορισμό του όγκου παραγωγής τον Ιανουάριο του 2018 ήταν: έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού κατά 20,6%, ανεπαρκής εξωτερική ζήτηση κατά 19,8%, ανεπαρκής εγχώρια ζήτηση κατά 19,5% και αβεβαιότητα οικονομικού περιβάλλοντος με 11,0%.

-Συνάντηση ΠΘ κ. Zaen με εκπροσώπους εταιρείας ελληνικών συμφερόντων Mermeren Kombinat

Ο Πρωθυπουργός της πΓΔΜ, κ. Z. Zaen συναντήθηκε στις 2 Μαρτίου τ.ε. με εκπροσώπους της ελληνικών συμφερόντων εταιρείας 'Mermeren Kombinat AD Prilep'. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, στο πλαίσιο της συνάντησης - στην οποία συμμετείχαν, επίσης, ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, κ. K. Angjushev και ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, κ. G. Sugarevski - ο Δ/νων Σύμβουλος της 'Παυλίδης Μάρμαρα - Γρανίτες' (η οποία έχει εξαγοράσει την 'Mermeren Kombinat') παρουσίασε τα επενδυτικά σχέδια της εταιρείας στον τομέα του μαρμάρου και ενημέρωσε για τις προθέσεις της να επενδύσει και στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στην πΓΔΜ. Από πλευράς του, ο Πρωθυπουργός της πΓΔΜ εξέφρασε την ικανοποίησή του για τα επενδυτικά σχέδια της εταιρείας και σημείωσε ότι, όπως και κάθε άλλη εταιρεία, η 'Mermeren Kombinat AD Prilep' μπορεί να προσβλέπει σε στήριξη από κυβερνητικά προγράμματα για την περαιτέρω ανάπτυξή της, ιδιαίτερα όταν αυτή συνδέεται με τη δημιουργία νέων καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Μητρώο εξειδικευμένου προσωπικού της πΓΔΜ στο Οικονομικό Επιμελητήριο με την βοήθεια της ελβετικής "AF Consult"

Υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του συλλόγου συμβούλων / εμπειρογνομόνων του Οικονομικού Επιμελητηρίου της πΓΔΜ (ECM) και της γνωστής ελβετικής εταιρείας συμβούλων "AF Consult" στις 20.2.2018, το οποίο προβλέπει τη σύσταση ενός σωματείου που θα συγκεντρώνει τους εμπειρογνώμονες στους τομείς της ενέργειας, των υποδομών και της βιομηχανίας, των οποίων οι δεξιότητες θα μπορούν να εξάγονται και στο εξωτερικό. Οι εμπειρογνώμονες θα καταγραφούν σε ένα μητρώο στο πλαίσιο του ECM, το οποίο θα συνοψίζει βασικά στοιχεία για την εξειδίκευση και τα επαγγελματικά προσόντα τους, καθώς και την προηγούμενη εμπειρία τους. Τα στοιχεία θα είναι διαθέσιμα σε εταιρείες που επιθυμούν να προσλάβουν συμβούλους και εμπειρογνώμονες από την πΓΔΜ σε δραστηριότητες και έργα στη χώρα και στο εξωτερικό. Η AF Consult είναι μια γνωστή διεθνής εταιρία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, με περίπου 10.000 εργαζόμενους μηχανικούς σε 25 γραφεία παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένης της πΓΔΜ από το 2012. Πάνω από 1.500 έργα υλοποιούνται σήμερα σε 75 χώρες στους τομείς της υδροηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πυρηνική ενέργεια κ.λπ.

-Δίστανται οι εκτιμήσεις κυβέρνησης & αντιπολίτευσης για την πορεία της οικονομίας

Με την ευκαιρία της συνάντησης με τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κ.κ. Ivo Vajgl, Eduard Kukan και Knut Fleckenstein, ο ηγέτης της αντιπολίτευσης κ. Mickoski (του κόμματος VMRO-DPMNE) παρουσίασε οικονομικούς δείκτες για την οικονομία της πΓΔΜ, προκειμένου να αποδείξει την κακή οικονομική κατάσταση στη χώρα, η οποία σύμφωνα την δική του εκτίμηση είναι αποτέλεσμα των εσφαλμένων και κακών πολιτικών της κυβέρνησης. Σύμφωνα με τον κ. Mickoski, το ΑΕΠ κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα τ.ε. ήταν μείον 0,4%, που σημαίνει ότι μέχρι το τέλος του έτους το ΑΕΠ είναι πιθανό να είναι μηδενικό. Επίσης, υπογράμμισε ότι σε συνθήκες όπου η παγκόσμια οικονομία αναπτύσσεται, η βιομηχανική παραγωγή στη πΓΔΜ μειώνεται στο 4% περίπου, το 2017. Επιπλέον, η πΓΔΜ κατέγραψε 100 εκατ. ευρώ λιγότερες άμεσες ξένες επενδύσεις σε σύγκριση με το 2016. Το 2017, τα αποθεματικά ακαθάριστου εθνικού νομίσματος μειώθηκαν κατά 266 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2016. Τέλος, οι πολίτες είναι 11% φτωχότεροι στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2016. Αντίθετα, το κυβερνών κόμμα SDSM απάντησε στον κ. Mickoski ότι οφείλει να ελέγξει τα πραγματικά γεγονότα πριν διαδώσει εσφαλμένες εντυπώσεις για την οικονομία. Από πλευράς του το SDSM ισχυρίστηκε ότι ο ελάχιστος μισθός για τους εργαζόμενους σε όλες τις βιομηχανίες έχει αυξηθεί και είναι πλέον 12.000 δηνάρια (ήτοι 195,25 ευρώ), ενώ παράλληλα με την αύξηση των μισθών των

εργαζομένων στον τομέα της εκπαίδευσης, του στρατού και της υγείας, μειώθηκαν τα μη παραγωγικά κόστη. Με την εφαρμογή του Σχεδίου Οικονομικής Ανάπτυξης υπογράφηκαν συμφωνίες με οκτώ ξένες εταιρείες για επενδύσεις ύψους 73,5 εκατ. ευρώ, χωρίς να ξοδευτούν χρήματα των πολιτών για προώθηση και εκθέσεις. Επίσης, τονίστηκε ότι η ορθότητα των πολιτικών της κυβέρνησης, υπό την ηγεσία του SDSM, επιβεβαιώθηκαν από τον διεθνή οργανισμό αξιολόγησης "Fitch", ο οποίος βελτίωσε τη πιστοληπτική ικανότητα της πΓΔΜ.

-Πάνω από 50% αυξήθηκαν οι επιστροφές του ΦΠΑ προς επιχειρήσεις

Σύμφωνα με δηλώσεις του Κυβερνόντος κόμματος, η επιστροφή ΦΠΑ κατά τους δύο πρώτους μήνες του 2018 είναι 56% υψηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Σε απόλυτα νούμερα περίπου 1,4 δισ. δηνάρια περισσότερα επιστράφηκαν στις εταιρείες, σε σύγκριση με τους δύο πρώτους μήνες του περασμένου έτους. Με αυτόν τον τρόπο συνεχίζεται η θετική τάση της επιστροφής του ΦΠΑ που ξεκίνησε το 2017. Όπως ισχυρίζεται το SDSM, εκτός από την αύξηση, η επιστροφή ΦΠΑ γίνεται με έγκαιρο και μη επιλεκτικό τρόπο, δηλαδή δεν υπάρχουν προτιμησιακές ή διακριτικές οικονομικές οντότητες, όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα. Με τα ως άνω στοιχεία που ανακοινώθηκαν από το SDSM επιχειρείται η στοιχειοθέτηση των ισχυρισμών ότι τα μέτρα που εφαρμόζει η κυβέρνηση διασφαλίζουν τη σταθεροποίηση της οικονομίας, την οικονομική ανάπτυξη και ένα καλύτερο επίπεδο για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός ανά εργαζόμενο, Δεκέμβριος 2017

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο το Δεκέμβριο 2017, σε σύγκριση με το Δεκέμβριο 2016, ήταν 101,7. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους κλάδους: Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών (9,8%), Κατασκευαστική (9,3%) και Δραστηριότητες στέγασης και παροχής υπηρεσιών εστίασης (8,9%). Αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού ανά εργαζόμενο σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα καταγράφηκε στους κλάδους: Πληροφορική και επικοινωνία (13,7%), Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (10,6%) και Βιομηχανία (10,3%). Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο το Δεκέμβριο 2017 ήταν 23.850 δηνάρια (περίπου 388 ευρώ). Τον Δεκέμβριο 2017, το 1,2% των εργαζομένων στη πΓΔΜ δεν έλαβε καμία πληρωμή.

-Μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός ανά εργαζόμενο, Δεκέμβριος 2017

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο το Δεκέμβριο του 2017, σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2016, ήταν 101,9. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Βιομηχανία (9,1%), Δραστηριότητες υπηρεσιών διαμονής και εστίασης (9,0%) και Λοιπές δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών (8,6%). Η αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα καταγράφηκε στους τομείς: Πληροφορική και επικοινωνία (12,2%), Βιομηχανία (10,4%) και Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (9,1%). Ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο το Δεκέμβριο 2017 ήταν 35.017 δηνάρια. Τον Δεκέμβριο 2017, το 1,2% των εργαζομένων στη πΓΔΜ δεν έλαβε καμία πληρωμή.

-16 εκατ. ευρώ σε προγράμματα και μέτρα για την απασχόληση το 2018

Σύμφωνα με ανακοίνωση στον τοπικό τύπο, η κυβέρνηση πρόκειται να χρηματοδοτήσει Επιχειρησιακό Σχέδιο ενεργών προγραμμάτων και μέτρων για την απασχόληση το 2018, με ένα δισ. δηνάρια ή περίπου 16 εκατ. ευρώ. Τα προγράμματα απασχόλησης θα επιδιώξουν να δημιουργήσουν 9.511 θέσεις εργασίας και μέσω της Υπηρεσίας Απασχόλησης της πΓΔΜ περισσότερες από 16.000 θέσεις εργασίας.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Επίσκεψη ΠΘ πΓΔΜ Zaen στο Βερολίνο / Συνάντηση με Γερμανό Πρόεδρο Frank Walter Steinmeier

Στις 21.2.2018 στο πλαίσιο επίσκεψης στο Βερολίνο ο Π/Θ της πΓΔΜ, κ. Zoran Zaen, συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Γερμανίας, κ. Frank Walter Steinmeier. Σύμφωνα με ανακοίνωση της κυβέρνησης της πΓΔΜ στη συνάντηση αξιολογήθηκε ως εξαιρετικά θετική και δυναμική η πορεία ανάπτυξης των σχέσεων πΓΔΜ-Γερμανίας. Τονίστηκε ότι οι σχέσεις αυτές θα συνεχιστούν και στο μέλλον και ότι είναι εξαιρετικά σημαντικές για την κρίσιμη περίοδο που βρίσκεται η πΓΔΜ. Όπως αναφέρει η ανακοίνωση, το επίπεδο της εταιρικής σχέσης μεταξύ των δύο χωρών αντικατοπτρίζεται στο γεγονός ότι η Γερμανία είναι ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της πΓΔΜ, καθώς τη φετινή χρονιά, που συμπληρώνονται 25 χρόνια από την σύναψη διπλωματικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών, οι εμπορικές ανταλλαγές ανήλθαν στα 3 δισ. ευρώ, ενώ 200 γερμανικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πΓΔΜ έχουν δημιουργήσει σχεδόν 20.000 θέσεις εργασίας. Από πλευράς του ο Πρόεδρος κ. Steinmeier τόνισε ότι σέβεται τις προσπάθειες της κυβέρνησης του Π/Θ Zaen και εκτίμησε ότι έχουν συντελεστεί ορατές και σημαντικές αλλαγές σε σχέση με την πρόοδο της χώρας και την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων. Εκτίμησε δε ότι η επίλυση του θέματος της ονομασίας θα δώσει θετική ώθηση σε όλη την περιοχή και θα επηρεάσει σημαντικά την σταθερότητα.

-Το ΔΝΤ διόρισε ως εκπρόσωπο στη πΓΔΜ τον κ. Sebastian Sosa

Το ΔΝΤ διόρισε τον κ. Sebastian Sosa, εκπρόσωπο του ΔΝΤ στη Σερβία, να υπηρετήσει και ως εκπρόσωπος του στην πΓΔΜ. Ο κ. Sosa θα παραμείνει εγκατεστημένος στο Βελιγράδι και θα καλύπτει και τις δύο χώρες. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, ο διορισμός αυτός αποσκοπεί στη διασφάλιση συνεχιζόμενου διαλόγου και ροής πληροφοριών μεταξύ του Ταμείου και των αρχών των Σκοπίων. Θα διευκολύνει επίσης την εντατική τεχνική βοήθεια και την επιτήρηση του ΔΝΤ στην πΓΔΜ. Ο Υπουργός Οικονομικών της πΓΔΜ, κ. Dragan Tevdovski και η ομάδα του συναντήθηκαν με τον νεοδιορισθέντα αντιπρόσωπο του ΔΝΤ στην πΓΔΜ. Μετά τη συνάντηση ειπώθηκε ότι, μολονότι η πΓΔΜ δεν χρειάζεται συμφωνία με το ΔΝΤ, το Ταμείο θα μπορούσε παρ' όλα αυτά να προσφέρει εμπειρογνωμοσύνη και τεχνική βοήθεια για να βοηθήσει τη χώρα να αναμορφώσει τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της.

-Σαουδαραβική επιχειρηματική αποστολή σε πΓΔΜ

Στις 28 Φεβρουαρίου τ.έ. πραγματοποιήθηκε, στα Σκόπια, συνάντηση επιχειρηματικής αποστολής από τη Σαουδική Αραβία, με το εδώ Οικονομικό Επιμελητήριο, υπό τον επίτιμο Πρόξενο της πΓΔΜ στην Τζέντα, κ. Abdullah Al Navaiser. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Οικονομικού Επιμελητηρίου, ο κ. Navaiser ενημέρωσε ότι η σαουδαραβική αποστολή περιλαμβάνει επιχειρηματίες από τους κλάδους των κατασκευών, της ενέργειας, των τροφίμων, του τουρισμού, της κλωστοϋφαντουργίας, της αξιοποίησης ακινήτων και των χρηματοοικονομικών. Επεσήμανε, δε, το σαουδαραβικό ενδιαφέρον για επενδύσεις σε υποδομές και εξέφρασε την εκτίμηση ότι η πΓΔΜ προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για σαουδαραβικές επενδύσεις. Από πλευράς του, ο Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της πΓΔΜ, κ. Brancko Azeski ανέφερε ότι το Επιμελητήριο επιδιώκει να ανοίξει τις αγορές των χωρών της Μέσης Ανατολής για τις εγχώριες επιχειρήσεις και ότι πρόθεσή του είναι η ίδρυση Γραφείων στο Ιράκ, το Κουβέιτ και το Ομάν. Στη συνάντηση συμμετείχαν δώδεκα (12) Σαουδάραβες επιχειρηματίες και δεκαπέντε (15) εκπρόσωποι επιχειρήσεων της πΓΔΜ. Η σαουδαραβική επιχειρηματική αποστολή συναντήθηκε επίσης, κατά τη διάρκεια της τριήμερης παραμονής της στη χώρα, με τον Πρωθυπουργό της πΓΔΜ, κ. Zoran Zaen και τον Πρόεδρο της Βουλής, κ. Talat Xhaferi.

-Μέτρα anti-dumping από την Σερβία για παρεμπόδιση των σερβικών εισαγωγών αλεύρων στην πΓΔΜ

Η Σερβία ανακοίνωσε ότι πρόκειται να εισαγάγει μέτρα anti-dumping ενάντια στη πΓΔΜ, διότι θεωρεί ότι η πΓΔΜ έχει πάρει μέτρα τα οποία παρεμποδίζουν τις εισαγωγές σερβικών αλεύρων στην εντόπια αγορά. Όπως ανέφερε ο Υπουργός Εμπορίου της Σερβίας κ. Rasim Ljajic, διαπιστώνεται κωλυσιεργία από πλευράς πΓΔΜ, η οποία δεν έχει επιδείξει ετοιμότητα για την επίλυση του προβλήματος. Ωστόσο, σε μια προσπάθεια εξεύρεσης λύσης όπως δήλωσε ο εδώ Υπουργός Γεωργίας κ. Ljupco Nikolovski, ο Σέρβος Υπουργός Οικονομίας κ. Rasim Ljajic θα έρθει στα Σκόπια για συνομιλίες.

4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-UNICEF: πΓΔΜ 2^η στην θνησιμότητα νεογνών στην Ευρώπη

Η UNICEF ξεκίνησε στις 20.2.2018 παγκόσμια εκστρατεία για την βρεφική θνησιμότητα. Η πΓΔΜ έχει το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό θνησιμότητας νεογνών στην Ευρώπη, με τη Μολδαβία να κατέχει την πρώτη θέση. Η UNICEF ισχυρίζεται ότι μπορούμε να σώσουμε τη μεγάλη πλειοψηφία των νεογέννητων με προσιτές, ποιοτικές λύσεις υγειονομικής περίθαλψης για κάθε μητέρα και κάθε νεογνό. Σύμφωνα με τον κ. Benjamin Perks, εκπρόσωπος της UNICEF, πρέπει να διασφαλιστεί η κατάλληλη προγεννητική φροντίδα, εξετάσεις και επισκέψεις όλων των εγκύων γυναικών σε ολόκληρη τη χώρα - ιδιαίτερα τις αγροτικές γυναίκες που μπορεί συχνά να είναι πιο απομακρυσμένες από τις υπηρεσίες υγείας. Απαιτείται, επίσης, η εξασφάλιση πρόσβασης και ταχείας μεταφοράς σε μονάδες εντατικής θεραπείας νεογνών σε περίπτωση επιπλοκών. Σύμφωνα με την ίδια, στην πΓΔΜ σχεδόν μία στις τέσσερις γυναίκες καπνίζουν κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο πολλαπλών ανεπιθύμητων συμπτωμάτων της εγκυμοσύνης, συμπεριλαμβανομένου του χαμηλού βάρους, της νεογνικής θνησιμότητας, της θνησιμότητας και του πρόωρου θανάτου. Η UNICEF χαιρετίζει την πρόσφατη δέσμευση του Υπουργείου Υγείας για την ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης Νεογνών για την αντιμετώπιση αυτών των κενών. Μαζί με τις αδελφές υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών, την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (WHO) και το Ταμείο του ΟΗΕ για τον Πληθυσμό (UNFPA), η UNICEF θα υποστηρίξει την Κυβέρνηση της πΓΔΜ και τους πολίτες της εξασφαλίζοντας το εγγενές δικαίωμα κάθε παιδιού στη ζωή.

-Διαβούλευση για το νομοσχέδιο των δημοσίων συμβάσεων με το Εμπορικό Επιμελητήριο του Stip

Συνεχίζεται η διαβούλευση για το σχέδιο νόμου περί δημοσίων συμβάσεων μεταξύ των επιχειρηματιών και των συντακτών του νόμου, αυτή τη φορά με συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαρτίου τ.ε.. με μέλη του Εμπορικού Επιμελητηρίου του Stip. Στόχος ήταν να ακουστούν όλες οι απόψεις και όλοι οι ενδιαφερόμενοι να συμπεριληφθούν στη διαδικασία υιοθέτησης του νέου νόμου. Ως εκ τούτου, οργανώθηκαν συζητήσεις στα Σκόπια και στη Στρούγκα. Στο τέλος της συμπερίληψης της επιχειρηματικής κοινότητας στη διαδικασία, οι επιχειρηματίες εκφράζουν προτάσεις για το κείμενο του Νόμου κατά τη διάρκεια των συζητήσεων. Παρόλο που ο Νόμος προετοιμάζεται βάσει παρατηρήσεων και αιτημάτων του επιχειρηματικού τομέα, το Υπουργείο Οικονομικών θα εξετάσει τις προτάσεις που προέκυψαν από τις συζητήσεις και εάν είναι συμβατές με το κοινοτικό κεκτημένο, θα εφαρμοστούν στο νόμο. Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών κ. Τεντονσκι, ο νόμος αναμένεται να αυξήσει τη διαφάνεια στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. Ο ίδιος ανέφερε ότι, θα πρέπει ταυτόχρονα να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα, να επικεντρωθεί στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, να απλουστευθούν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και να εξασφαλιστούν συνθήκες για δίκαιο ανταγωνισμό. Όπως τόνισε στην δημόσια συζήτηση στο Stip, υπάρχουν νέες διαδικασίες, νέες μέθοδοι και εργαλεία, ιδίως όσον αφορά τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, νέα όρια για την εφαρμογή του νόμου, καθώς και ενισχυμένος έλεγχος και βελτιωμένη διαφάνεια. Ο κ. Τεντονσκι ανακοίνωσε, επίσης, την εντατικοποίηση δραστηριοτήτων για τη βελτίωση της ποιότητας του συστήματος δημοσίων συμβάσεων καθώς και του επιχειρηματικού κλίματος. Ανέφερε επίσης ότι, το ηλεκτρονικό σύστημα θα πρέπει να αναβαθμιστεί ώστε να προσαρμοστεί στις νέες λύσεις και να εισαγάγει ηλεκτρονική αγορά για τις προμήθειες μικρής αξίας. Επιπλέον, όπως είπε, προβλέπεται η κατάρτιση ξεχωριστού νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας, σύμφωνα με παράτρηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εδώ και αρκετά χρόνια, λόγω της μη συμμόρφωσης με την αντίστοιχη οδηγία για αυτού του είδους τις δημόσιες συμβάσεις. Ο νόμος αναμένεται να εγκριθεί τον Οκτώβριο τ.ε. και να εφαρμοστεί το επόμενο έτος.

-Νέες συλλογικές συμβάσεις για τους δημοσίους υπαλλήλους στην πΓΔΜ

Σύμφωνα με τα τοπικά μέσα ενημέρωσης, σύντομα πρόκειται να υπογραφούν νέες συλλογικές συμβάσεις με τους εργαζόμενους στη δημόσια διοίκηση που θα ρυθμίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Η Ένωση των διοικητικών υπαλλήλων και το Υπουργείο Κοινωνίας της Πληροφορίας και Διοίκησης συμφώνησαν να συγκροτήσουν ομάδες εργασίας οι οποίες θα αρχίσουν διαπραγματεύσεις. Σύμφωνα με πρώτες πληροφορίες στις νέες συλλογικές συμβάσεις προβλέπεται η καταβολή ετήσιου επιδόματος αδειάς (Κ-15) στους υπαλλήλους της δημόσιας διοίκησης. Όσον αφορά στο ζήτημα των περίπου 1.600 δημοσίων υπαλλήλων, οι οποίοι δεν εργάζονται, (δεν τους έχουν ανατεθεί καθήκοντα), ωστόσο, συνεχίζουν να πληρώνονται, προβλέπεται η μετάθεσή τους σε άλλες θέσεις στο ίδιο φορέα ή, εάν το αποδέχονται, στον ιδιωτικό τομέα.

5. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-«Mebel» Έκθεση επίπλων (Σκόπια, 27 Μαρτίου – 1 Απριλίου 2018)

Η MEBEL Έκθεση επίπλων, οικιακού και δημόσιου εξοπλισμού, υλικών και μηχανημάτων της βιομηχανίας επίπλων θα πραγματοποιηθεί από 27 Μαρτίου έως 1 Απριλίου τ.ε. στα Σκόπια. Πρόκειται για κλαδική έκθεση στην οποία συμμετέχουν κατά καιρούς και Έλληνες εκθέτες, είτε απ' ευθείας, είτε μέσω τοπικών αντιπροσώπων. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε τον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.eventseye.com/fairs/f-mebel-fair-skopje-3380-1.html>

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄